Kadernota recreatieschap Utrechtse Heuvelrug, Vallei- en Kromme Rijngebied (UHVK) begroting 2017

Aanleiding
De kadernota dient als algemeen beleidskader en financieel uitgangspunt bij het opstellen van de begroting 2017. Deze kadernota wordt, na vaststelling door het DB, ter informatie aangeboden aan de deelnemende gemeenten en provincie. In deze kadernota eerst een korte schets van het proces op weg naar opheffing van het recreatieschap, daarna de financiële uitgangspunten voor de begroting 2017 (de laatste begroting van dit recreatieschap), enkele organisatorische gegevens en een omschrijving van de producten.

1. Opheffing, ontmanteling en tijdpad

In maart 2014 heeft het algemeen bestuur besloten om op weg te gaan om de gemeenschappelijke regeling UHVK op te heffen. Dat betekent dat alle verplichtingen van het recreatieschap (eigendom, huurcontracten, beheervoorzieningen) moeten worden overgedragen of ontmanteld. Het algemeen bestuur hecht belang aan de recreatieve toekomst van de voorzieningen en heeft daarom de tijd genomen om voor elke voorziening een goede oplossing te zoeken: een rechtsopvolger en een nieuwe recreatieve invulling. Eind 2016 moet voor elke verplichting bekend zijn wat de oplossing is; in 2017 wordt dit vervolgens geïmplementeerd zodat begin 2018 de gemeenschappelijke regeling ontbonden kan worden.
Op het moment van besluitvorming (maart 2014) was berekend dat de maximale afkoopsom van de opheffing 7,3 miljoen zou bedragen. Inmiddels is, door het verstrijken van de tijd (dus kortere resttijd) en door aanpassing van regelgeving rond ontslag etc, deze maximale afkoopsom gedaald naar 6,2 mln. Inschatting is dat uiteindelijk, als de oplossingen per verplichting bekend zijn, een nog lagere afkoopsom resteert. De uiteindelijke afkoopsom wordt door de 12 deelnemers gedragen, volgens de verdeelsleutel die ook voor de begroting wordt gehanteerd.

In 2015 zijn de eerste stappen gezet voor de ontmanteling van de voorzieningen. Sommige voorzieningen worden verkocht, anderen worden opgezegd. In 2015 is overeengekomen om de huur van het Henschotermeer per 1/1/2018 te beëindigen. Verwacht wordt dat in 2016 Gravenbol en Doornse Gat worden verkocht, evenals enkele kleinere terreinen.

Bij het besluit tot opheffing per 1/1/2018 is afgesproken om voor alle voorzieningen uiterlijk 1/1/2017 zicht te hebben op de toekomst, zodat in 2017 tijd is voor de benodigde financiële, juridische en organisatorische afhandeling. Inmiddels is helder, zie het besluit over huurbeëindiging Henschotermeer, dat voor sommige voorzieningen ook in 2017 de exploitatie nog gewoon door zal lopen. De begroting 2017 is daarom een mix van lopende exploitaties en voorzieningen die in de loop van 2017 worden overgedragen.

Voor de laatste periode van het recreatieschap (2014 – 2018) wordt niet van jaar tot jaar afgerekend, maar over de gehele periode. Bij het besluit tot opheffing is namelijk afgesproken, dat de deelnemers hun reguliere jaarlijkse bijdrage tot het einde in volle omvang continueren, terwijl in die periode de werkzaamheden van het recreatieschap worden afgebouwd. Eventuele in enig jaar overblijvende middelen worden toegevoegd aan de algemene reserve. Indien er in enig jaar een tekort is, dan wordt deze onttrokken aan een mogelijke algemene reserve of als de algemene reserve niet toereikend is, zal een (tijdelijk) negatief eigen vermogen worden verantwoord.

De begroting 2017 is de laatste begroting voor het recreatieschap.
Bij de eindafrekening die begin 2018 wordt opgesteld, worden alle tot dan toe gemaakte kosten verantwoord. Dus ook de kosten die begin 2018 nog nodig zijn voor de eindafrekening. Begin 2018 wordt definitief met de deelnemers afgerekend.

2017: Afronden van de oplossingen per pakket
2017 staat in het teken van het afronden van de werkzaamheden en het overdragen van voorzieningen Uitgangspunt is dat eind 2016 van alle verplichtingen bekend moet zijn wat de toekomst is. Sommige verplichtingen zullen in 2017 doorlopen. Omdat nog niet bekend is wat de stand eind 2016 is, is de begroting gebaseerd op aannames. Bij de toelichting per product worden de aannames toegelicht.
In 2015 en 2016 zijn grote inspanningen verricht om de pakketten tot een goede oplossing te brengen. Daarvoor is stevige inzet nodig, van deelnemers en externen, voor procesbegeleiding, projectleiding, taxaties, inspecties, benodigde onderzoeken etc. De kosten die hiervoor geraamd zijn bedragen maximaal € 800.000. Deze kosten zijn nodig om te komen tot een forse verlaging van de berekende afkoopsom.

2. Financiële uitgangspunten

Uitgangspunten budgetperiode 2014 – 2017
Voor de budgetperiode t/m 2017 wordt gewerkt op basis van de volgende uitgangspunten:
1. Het reguliere beheer vindt sober en doelmatig plaats, op basis van principes van schoon, heel en veilig, en (voor zover te meten) op nivo van een rapportcijfer 6.
2. Groot onderhoud vindt, conform afspraak, alleen nog plaats aan een aantal fietspaden. De dotatie groot onderhoud zal, indien haalbaar, worden gestopt. Vervangingsinvesteringen worden slechts uitgevoerd als het voor de veiligheid nodig is. De uitgaven worden geïndexeerd conform CPB.
3. De aan RMN af te dragen personeelslasten ontwikkelen zich conform CAO provincies.
4. De deelnemersbijdragen worden geïndexeerd conform CPB. Aangenomen wordt dat deze index voor 2017 1% bedraagt. In 2016 bedroeg de deelnemersbijdrage vrijwel € 2,- per inwoner. Provincie en gemeente Amersfoort betalen een aangepaste bijdrage.

Voorstel is om deze algemene uitgangspunten voor de begroting 2017 aan te vullen met:
5. De parkeertarieven op het Henschotermeer worden, na een aantal jaren ongewijzigd te zijn, aangepast aan de prijsontwikkeling sinds de laatste wijziging. In 2016 bedragen de parkeertarieven € 1,00 per 20 min, een dagkaart kost € 10,00, voor een seizoensabonnement betaal je € 50,00 en voor een jaarabonnement € 75,00. In de begroting wordt een voorstel gepresenteerd en onderbouwd. De raming van het aantal (betalende) auto's blijft gelijk aan 2016 (ca 48.000).
6. Voor 2017 worden geen inkomsten uit evenementen geraamd.
7. Aangenomen wordt dat Doornse Gat, Rode Haan, de passantenhaven Rhenen en Gravenbol in 2016 zijn verkocht aan een rechtsopvolger, zodat voor 2017 geen lasten in de begroting worden opgenomen.
8. Er worden per pakket aannames gedaan over de omvang van het benodigd beheer in 2017. Zie daarvoor 'oplossing per pakket'.

Begroting 2017: Programma en producten
In de begroting wordt, naast het programmaplan, een productenoverzicht opgenomen van, per product, de 3 W's (welke doelen willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat kost dat?). Verder omvat de begroting de financiële vertaling van deze uitgangspunten in een geprognosticeerde balans, de paragrafen en de (meerjaren-) exploitatie en (meerjaren-) investeringsoverzichten.

3. Planning en organisatie

3.1 Planning voor begroting 2017
De begroting van een gemeenschappelijke regeling moet (cf GR) voor 15 juli (wettelijk 1 aug) zijn vastgesteld, zodat de deelnemers de afgesproken uitgaven in hun eigen begroting kunnen verwerken.
Voor een gemeenschappelijke regeling waar de provincie aan deelneemt, moet de vastgestelde begroting uiterlijk 1 augustus bij BZK zijn ingediend, zodat deze zijn toezichtrol kan vervullen.

In tijd uitgezet betekent dit:
Januari: DB stelt kadernota met uitgangspunten vast. DB zendt vervolgens de kadernota, ter informatie, aan de deelnemers (raden en staten).
Maart: DB stelt ontwerpbegroting vast en verzendt deze in april naar de deelnemers om reactie, deze hebben daartoe 10 weken de tijd.
Juni/juli: AB stelt begroting vast, gehoord hebbend de reactie van de deelnemers.
Juli: AB dient begroting in bij BZK (uiterlijk voor 1 augustus).

Raden en staten worden daarmee op de volgende momenten betrokken:
. begin maart wordt de kadernota ter informatie aangeboden.
. in april/mei wordt de ontwerp-begroting 2017 aangeboden met verzoek om reactie.
Ook in april/mei wordt de concept-jaarrekening 2015 aan de raden en staten aangeboden.

3.2 Uitvoeringsorganisatie Recreatie Midden-Nederland (RMN)

Het recreatieschap neemt, samen met de andere Utrechtse recreatieschappen, deel aan de GR Recreatie Midden-Nederland (RMN). Het personeel werkzaam voor de schappen is in dienst bij RMN. Direct gevolg van de ontmanteling van UHVK is een reorganisatie binnen RMN, waarbij wordt ingezet op herplaatsing van het personeel binnen RMN of bij de rechtsopvolgers van UHVK. Momenteel wordt door RMN, rekening houdende met de provinciale rechtspositie, een reorganisatieplan opgesteld.

In 2017 zal een deel van de taken van het recreatieschap, vooruitlopend op de opheffing, zijn overgedragen aan rechtsopvolgers. Inzet is dat de rechtsopvolger daarbij ook zoveel mogelijk RMN blijft inzetten om die taken uit te voeren. Indien het lukt om de opdracht aan RMN over te dragen aan rechtsopvolgers, kan er sprake zijn van afbouw van de bezetting. Overdracht van taken aan rechtsopvolgers zal voornamelijk bij de beheertaken in het veld (incl. toezicht) aan de orde kunnen zijn. Daarnaast moet rekening worden gehouden met afkoop van lasten die het gevolg zijn van het wegvallen van het werk voor het schap.

In de kadernota 2016 werd nog uitgegaan van een inzet van 10,5 fte in 2016. In de vastgestelde begroting 2016 kon dat al afgebouwd worden naar 9,8 fte, omdat een deel van het ingehuurde personeel voor onderhoud al kon vervallen.
In 2017 zal de volgende fase van afbouw van de werkzaamheden zichtbaar zijn, met name in verdere vermindering van flexibele inhuur. Van de vaste bezetting (in 2017 nog 8,4 fte) zal 6,4 fte. werkzaamheden voor het recreatieschap uitvoeren. Voor per saldo 2,0 fte vaste bezetting zal naar verwachting in 2017 geen werk meer beschikbaar zijn. Als er in het reorganisatieplan geen oplossing voor deze 2,0 fte wordt gevonden, zullen de kosten, die volgen uit reorganisatieontslag ten laste komen van het recreatieschap, als onderdeel van de afkoopsom.

Van de flexibele schil, die in 2016 nog ca 1,4 fte. bedraagt wordt in 2017 voor uitvoering van de werkzaamheden nog ca. 0,6 fte. ingezet. De overige 0,8 fte. verdwijnt. Daarom is in 2017 sprake van vermindering van inzet van formatieplaatsen met per saldo 2,8 fte, maar een feitelijke besparing op de kosten van 0,8 fte.

	2016	2017
Staf	2,2	1,6
Ontwikkeling (bestuursondersteuning)	1,9	1,4
Instandhouding	5,7	4,0
Totaal	9,8	7,0
Waarvan vast	*8,4*	*6,4*
En flexibel	*1,4*	*0,6*
Bovenformatief (reorganisatieplan)	0,0	2,0
Totaal	9,8	9,0

De taken van de afdeling Ontwikkeling zijn bestuursondersteuning en ondersteuning en procescoördinatie rondom de opheffing.
De afdeling Instandhouding voert toezicht en onderhoud uit. Daarvoor zijn nodig onder meer de BOA-toezichthouders, opzichters en vakkrachten onderhoud.

Personeels- en apparaatskosten
RMN berekent een vooraf overeengekomen percentage van de personeels- apparaatskosten aan het recreatieschap door. De verdeling is vastgelegd in de begroting RMN.

3.3 Transitie Recreatie Midden-Nederland.
In 2017 zullen de resultaten van de ingezette transitie van de uitvoeringsorganisatie RMN zichtbaar zijn. De lasten voor de transitie worden door alle deelnemers aan RMN gedragen, waarbij het aandeel van UHVK is aangepast aan de resterende looptijd van deelname UHVK.

3.4 Uittreden uit Recreatie Midden-Nederland
UHVK zal als gevolg van de voorgenomen opheffing uittreden uit de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland. Dit wordt in een aantal stappen vormgegeven, met als eerste een reorganisatie, vervolgens afspraken voor het personeel en ten slotte afspraken rondom de afkoopsom voor de uittreding. De aan RMN te betalen afkoopsom betreft de afkoop personeelslasten (WW en boven- en nawettelijke verplichtingen) van niet-herplaatsbaar vast personeel van RMN, en afkoop personeels- en apparaatskosten RMN (met name aandeel in doorlopende contracten).
Indien binnen de pakketten ruimte is voor continueren van de inzet van RMN, heeft dat een drukkend effect op de totale afkoopsom. Afgesproken is dat in de pakketten inzet van RMN uitgangspunt moet zijn.

4. Productenoverzicht
Voor de begroting 2017 wordt uitgegaan van regulier beheer en onderhoud voor die terreinen die nog in beheer zijn, en slechts daar waar nodig (vanwege afspraken of toekomst) groot onderhoud en vervangingsinvesteringen per product.
Hieronder een kort overzicht van de producten, als basis voor de begroting.

	Omschrijving	2016	2017
		Beheerslasten in begroting	
1	Doornse Gat	Ja	Nee
2	Gravenbol	Nee	Nee
3	Henschotermeer	Ja	Ja
4	Kwintelooijen	Ja	Ja
5	Zanderij Maarn	Nee	Nee
6a	Utrechtse Baan	Nee	Nee
6b	Rode Haan	Ja, 50%	Nee
6c	Passantenhaven Rhenen	Ja, 50%	Nee
6d	Stadssparren	Nee	Nee
7	Fietspaden	Ja, 50%	Ja, 50%
8	Recreatieve routes	Ja, 50%	Ja, 50%
	Griftdijk en materieel	Ja	Nee

1. Doornse Gat
In 2016 worden de planologische afspraken met de geselecteerde ondernemer afgerond, zodat realisatie van het recreatieconcept in 2017 vorm kan krijgen.
Het terrein wordt in 2016 verkocht, inclusief de afspraken voor vestiging van het recreatieconcept. Voor 2016 waren nog alle beheerlasten geraamd, vanaf 2017 niet meer.

2. Gravenbol
Reeds vanaf 2013 houdt het recreatieschap geen rekening meer met exploitatielasten voor Gravenbol, vanwege de bezuinigingen bij het recreatieschap. Wel zijn de eigenaarslasten nog begroot. Aangenomen wordt dat Gravenbol in 2016 wordt overgedragen aan een nieuwe eigenaar. Voor 2017 worden dan geen lasten meer begroot.

3. Henschotermeer
Met de grondeigenaar is overeengekomen om de lopende huurovereenkomst per 1/1/2018 te beëindigen. De onderhuurcontracten met bv langlaufclub en horeca-kiosk worden ook per die datum opgezegd. Tot eind 2017 zal het Henschotermeer nog beheerd worden zoals gebruikelijk. Voor de begroting 2017 wordt uitgegaan van de reguliere beheer- en exploitatie-inzet zoals ook voor 2015 en 2016 geraamd. Aangezien het parkeersysteem het einde van de technische levensduur nadert, wordt rekening gehouden met een grotere inzet voor verhelpen van storingen. Begin 2018 zal het beheer worden overgedragen aan een rechtsopvolger.

4. Kwintelooyen
Met beide particuliere grondeigenaren wordt gezocht naar een oplossing voor beide erfpacht-overeenkomsten voor recreatieterrein Kwintelooyen. Dat kan in de vorm van ofwel overdracht van de verplichtingen aan een rechtsopvolger, ofwel beëindiging van de afspraken.
Beide grondeigenaren lijken bereid tot medewerking mits er zicht is op een goede recreatieve exploitatie in de komende jaren.
Daartoe moeten afspraken gemaakt worden over ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden, ontsluiting en exploitatie. Dat wordt verwacht in 2016, zodat in 2017 afspraken gemaakt kunnen worden over beëindiging van de contracten, of overdracht aan een rechtsopvolger. Voor 2017 worden nog alle beheerlasten begroot.

5. *Zanderij Maarn*
In 2016 zal het erfpachtcontract Zanderij met grondeigenaar Stichting het Utrechts Landschap worden ontbonden. Er is geen zicht op voorzetting van inzet van personeel van RMN.
Voor 2017 worden geen beheerlasten begroot.

6a. Utrechtse Baan
In 2017 wordt Utrechtse Baan niet meer in de begroting opgenomen.

6b. De Rode Haan
Aangenomen wordt dat De Rode Haan in de loop van 2016 kan worden verkocht. In de begroting 2017 worden geen beheerlasten geraamd.

6c. Passantenhaven Rhenen
Voor de passantenhaven wordt in overleg met de gemeente Rhenen een verbetering van de recreatieve functie gezocht, waardoor verkoop van het terrein makkelijker wordt. In de loop van 2016 zal het terrein verkocht worden; in de begroting 2017 worden geen beheerlasten geraamd.

6d. Stadssparren
In 2015 is met de gemeente afgesproken het beheer van Stadssparren aan de gemeente over te dragen. Per 2017 zal beheer niet meer in de begroting hoeven worden opgenomen.

7. Fietspaden
De toekomstige beheersituatie van het pakket fietspaden is onderwerp van gesprek met de gemeenten. Dit hangt samen met de beoogde komst van het regionaal routebureau.
Voor 2017 wordt uitgegaan van dezelfde beheerlasten als in 2016, te weten een halvering van het oorspronkelijke beheerbudget. Deze halvering betekent dat er minder wordt ‘gespaard’ voor toekomstig groot onderhoud, maar dat de inzet zich beperkt tot regulier beheer en onderhoud.
In 2016 is een laatste slag groot onderhoud aan verhardingen uitgevoerd.

8. Recreatieve routes
Er lijkt draagvlak te zijn om het beheer van de routenetwerken van het recreatieschap over te dragen aan een nog op te richten Routebureau. De beheerlasten die het recreatieschap nu draagt, worden dan waarschijnlijk verdeeld over gemeenten en provincie. De planning van oprichting van het routebureau is nog niet bekend. Voor 2017 wordt aangenomen dat de beheerlasten voor het recreatieschap op hetzelfde niveau blijven als in 2016, te weten een halvering van het oorspronkelijke beheerbudget.

9. Bestuur en organisatie
De afronding van de pakketten en het zoeken naar oplossingen voor rechtsopvolging vragen om forse extra inzet aan projectleiding, externe onderzoeken, taxaties en technische inspecties. Het zwaartepunt van deze extra inspanningen ligt in 2015 en 2016. In 2017 zal minder begeleiding nodig zijn; alleen nog voor die pakketten die nog overgedragen moeten worden. De regulier beschikbare uren van RMN voor bestuursondersteuning en ontwikkeling zullen in 2017 volledig ingezet worden voor het begeleiden van de opheffing.

Aangenomen wordt dat de locatie Griftdijk in de loop van 2016 verkocht is, en dat in samenhang met de ontmanteling het materieel in 2016 geleidelijk afgebouwd/verkocht is.

In 2017 zullen de onderhandelingen met RMN over de uittreding uit de GR RMN afgerond zijn, en zal een start gemaakt kunnen worden met het sociaal plan voor de af te stoten taken (medewerkers).